

Členění předvoje u jezdeckva.

Válečné zkušenosti přinesly mezi jinými i poznatek, že předválečný způsob členění předvoje toliko do hloubky má mnohé nevýhody a že členění tohoto oddílu musí zahrnovati i šířku úměrnou síle předvoje, tedy i síle zajišťovaného proudu.

Základní požadavek kladený na předvoje — zjednatí zprávy — byl plněn čelně jen na ose pochodu v omezené šířce pásma působnosti čelní hlídky. Další složky vyhledávající zprávy, hlídky vysílané předvojovým

*) Golovin, str. 93.

houfem a předvojovým houfem pohybovaly se v bocích uvedených postupujících složek předvoje a rozšiřovaly tedy činnost čelní hlídky, až tato činnost byla zastavena.

Velitel předvoje byl při zastavení čelní hlídky nucen vysílati k rozšíření průzkumu do šířky nové hlídky, což znamenalo vždy určitou ztrátu času. Mimo to postupné získávání zpráv vedlo velmi často k postupnému zjednávání dotyku a zasazování jednotlivých sledů předvoje, čímž byla nepříteli dávana možnost zničit je jeden za druhým anebo jim postupně čeliti posilami přiváděnými z hloubky sestavy. K tomu se často připojila nutnost vykonávati příčné pohyby v nepřátelském pozorování i palbě.

K této nevýhodě se přidružila i jiná, plynoucí z nových bojových prostředků. Komunikační síť dala možnost působení jednotkám obrněných automobilů, jež pronikly po cestách i do boků předvojů, aniž o nich bylo dříve zpráv nebo jim v tom nějak bylo bráněno. Nepřátelské letectvo mělo velmi snadný úkol napadnouti jen do hloubky členěný předvoj. Obdobně bylo tomu i s činností nepřátelského dělostřelectva.

Nechybějí příklady, kdy nepřítel skrytý v terénu nechal volně projíti čelní hlídku, předvojový houfec a napadl potom všechny části předvoje palbou, ježto průzkum byl omezen jen na osu pochodu.

Zkušenosti vedly k tomu, že předválečný způsob postupu předvoje byl změněn tak, aby odpovídal základním požadavkům, jež jsou kladeny na předvoj ve smyslu úkolů, jak je vymezuje i náš Polní řád.

Jde především o zprávy, a to nejen z osy postupu, nýbrž z pásma určité šířky. Tato šířka vyplývá z možností jednotky, které bylo svěřeno zajištění postupujícího proudu, a je obdobná oné, která se přiděluje jezdeckým jednotkám pro vyhledávání zpráv. Velitel celku ji v svém rozkaze vymezuje stanovením pásem činností pro jednotlivé předvoje.

V těsné souvislosti s vyhledáváním zpráv je zjednání dotyku. Je v zájmu velitele předvoje i velitele celku, aby co nejdříve měli jasnou odpověď k otázce, zda stojí před ojedinělým, osamoceným odporem, či souvislou řadou odporů. Při střetnutí s nepřítelem v pohybu jde o to, rychle vniknouti do mezer nepřátelské sestavy a zjistiti sílu nepřítele v hloubce jeho postupových tvarů. Mají-li býti takové zprávy opatřeny co nejrychleji, musí být jednotka, která je vyhledává, již předem členěna do šířky a tedy i schopna zjednatí rázem dotyk na široké frontě.

Z toho je též vidět, že členění do šířky musí býti provedeno tak, aby zahrnovalo všechny komunikace a terénní průchody, a že musí býti použito dostatečných sil, aby mohl býti zjednán dotyk na široké frontě. Nestačí tedy vysunouti jen slabé hlídky, nýbrž organické jednotky, které mají možnost samostatně zjednatí dotyk a podle okolností provésti i menší manévry, což v praxi znamená vyslání družstev a čet.

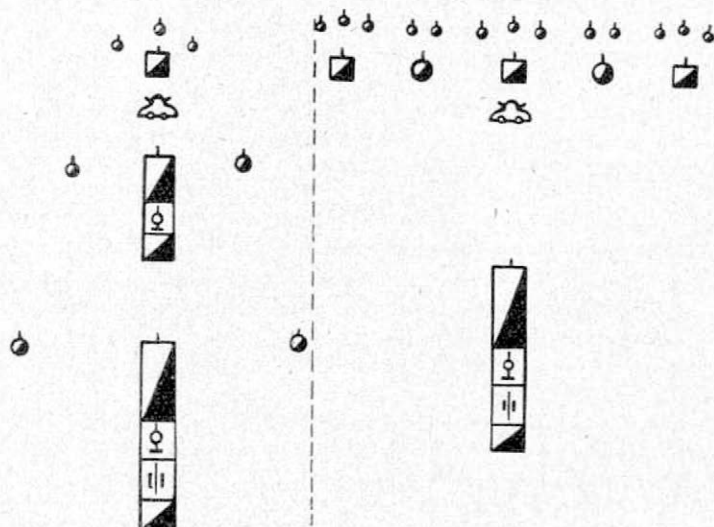
Tyto jednotky tvoří první sled předvoje, a ježto jejich úkol je převážně zpravodajský, nazývá se tento sled průzkumný.

Jeho úkolem je, jak vidět z toho, co bylo uvedeno, vyhledávati zprávy pro taktickou potřebu velitele předvoje, a to v pásmu určité šířky, jež je předvoji přiděleno. Zprávy, které má opatřiti, týkají se síly nepřítele a jeho činnosti, terénu, jeho zvláštních vlastností nebo překážek, komunikací. Složen je z hlídek v síle družstev, čet.

Druhý sled předvoje je potom vlastním vykonavatelem úkolů, které předvoji přináležejí jednak reglementárně, jednak mu byly zvlášť udány.

Bude tedy následovati za prvním sledem se všemi posilovými prostředky (ženisté, dělostřelectvo, cyklisté, OA.), aby uvolňoval cestu zastavenému průzkumnému sledu, odstraňoval z cesty překážky a nepřátelské odpory nebo chránil valný voj zřizováním překážek proti nájezdům nepřátelských OA. Tento sled se nazývá bojový.

Z náčrtu vysvítá rozdíl ve způsobu členění.

Korouhev jako předvoj.

Jezdectvu tento způsob členění a postupu nebude působiti nijakých zvláštních potíží, ježto je cvičeno ve vyhledávání zpráv, a způsob činnosti jeho přezvědných oddílů je tentýž. Různost záleží jen v podstatě úkolu.

Je třeba všimnouti si vzájemného poměru obou sledů. Vzdálenost průzkumného sledu před sledem bojovým musí být taková, aby bojový sled nebyl překvapen palbou nepřátelských těžkých kulometů a aby velitel předvoje mohl zpráv dodaných průzkumným sledem včas využiti, to znamená míti volnost jednání. Bude tedy tato vzdálenost činiti 1600—3000 m, při čemž se ovšem uplatňuje terén se všemi svými vlastnostmi a vlivy jak na vyhledávání zpráv, tak i na použití sil bojového sledu. Hloubka je ovšem i důsledkem šířky, t. j. závisí na síle předvoje. Má-li předvoj v síle korouhve jednu eskadronu v průzkumném sledu, bude jeho šířka 6—7 km a hloubka asi taková, jak uvedeno shora. Předvoj v síle eskadrony, který má v průzkumném sledu 3 až 4 družstva, bude působiti v šířce 2—3 km a vzdálenost bojového sledu klesne na 1600—2000. Zvětší-li se dočasně vzdálenost obou sledů, není to u jezdecka velkou závadou, neboť použitím vyššího chodu lze v krátké době zjednatí nápravu.

Velitel předvoje musí řídit a sledovati činnost obou sledů. Zpravidla jede před bojovým sledem od jednoho výhledu k druhému doprovázen jsa velitelem kulometné jednotky, jež je u předvoje, a velitelem nebo styčným orgánem dělostřelecké jednotky, má-li ji.

Řízení činnosti vyžaduje, aby ve smyslu úkolu, který dostal, sám nařídil všeobecný směr postupu, vymezil pásmo činnosti předvoje, určil složení průzkumného sledu a dal úkoly jednotlivým jeho složkám. Sám vede bojový sled, jemůž určí sestavu a postupně přesuny a podle potřeby i nařídí, jak plniti zvláštní úkoly, které dostal.

Přihlédneme-li blíže k způsobu činnosti jednotek v průzkumném sledu, vidíme, že jejich postup bude stejný jako postup průzkumných hlídek. Postupují s počátku členěny tak, jak toho vyžaduje přehlednost v terénu vzhledem k úkolu a k vlastnímu zajištění s předsunutými patrači v čele a podle potřeby i v bocích.

Jakmile se hlídka střetne s nepřátelskými hlídkami, působí proti nim podle toho, jak se projeví překvapení na té nebo oné straně, vždy s úmyslem zahnat nepřítele a pronikati dále ve směru útoku. Setká-li se s jednotkami nepřátelských OA., na něž nemůžé útočiti přímo, vyhne se do terénu a snaží se ohroziti jim cestu v týlu. Jejich přítomnost musí velitel ihned hlásiti veliteli předvoje a ten učiní potřebná opatření k přehrazení cest anebo k zabezpečení bojového sledu postupem terénem.

Velitel hlídky v průzkumném sledu má možnost ihned po prvním zjištění nepřítele rozčleniti svou hlídku do šířky a starati se o to, aby byl prozkoumáván terén v dosahu jeho možnosti. Za tím účelem můžé vyslati dvojice nebo skupinky patračů do šířky tak, že jedni druhé vidí; tím se dosáhne značné šířky.

Střetne-li se potom s nepřítelem, je dána možnost pozorovati jeho sílu a postup i z boku. Narazí-li na nepřátelské odpory umístěné v terénu, zachytne je v šířce, jež mu dovoluje v krátkém čase zjistiti, zda jde o odpor ojedinělý, či souvislou řadu odporu. Další činností velitele hlídky bude ihned se starati o to, aby zjistil i hodnotu odporu nebo použil svých prostředků k vymanévrování osamocených hnízd, nebo nemůžé-li to provésti, navázal dotyk a pozoroval.

Z toho je zřejmé, že tato průzkumná činnost prováděná v celé šířce pásma téměř současně a zhodnocená ze zpráv sbíhajících se u velitele předvoje, dává tomuto veliteli dosti jasný obraz ať již o postupu nepřítele nebo o jeho umístění v terénu, aby mohl rychlým prostředkem OA. buď si ještě zprávy na vhodném místě doplniti a řídit bez zdržení další postup bojového sledu. Zisk času můžé býti velmi zvýšen, je-li dána možnost hlásiti smluvenými značkami signalisováním.

Jednotky použité v průzkumném sledu přispívají k plnění úkolu velitele předvoje kromě zpráv i svou bojovou činností, neboť mají možnost použitím svých zbraní nepřítele zdržeti, je-li na postupu, a střežiti a rušiti jeho činnost, je-li umístěn v terénu, a zjišťovati jeho sílu.

Zjednání dotyku na široké frontě a jeho udržení je zajištěním velitele předvoje, který nasadí svůj bojový sled k útoku na zvoleném místě, aniž musí teprve zvlášť vysílati částice k provedení tohoto zajištění. Na místě zvoleném pro útočnou akci najde velitel již dostatek zpráv, které mu zde jednotky průzkumného sledu mohou mezitím opatřiti, takže je zbaven starostí a získává čas, který by jinak musil věnovati potřebnému průzkumu před započetím vlastního útoku.

Bude-li nucen zachytit se před nepřátelskou převahou v terénu, zajišťují mu jednotky v dotyku rozvinutí sil bojového sledu a po ústupu přinesou i nové zprávy.

Z toho je zřejmo, že přes zdánlivou nevýhodu rozptýlení části předvoje do šířky, je tato činnost odůvodněna a její výsledky znamenají nejen urychlení, ale i větší jistotu v činnosti velitele předvoje, od něhož se požadují velmi často výkony z vlastní iniciativy.

Jezdectvo u nás a v cizině.

B:

Jezdectvo v různých armádách.

Pplk. Marazzani podává*) v 5 tabulkách počet a organizaci jezdectva, cyklistů a jezdeckého dělostřelectva u armád všech států světa a srovnává poměr těchto zbraní navzájem a poměr počtu jezdectva a pěchoty. Pro informaci je připojen přehled počtu jezdectva hlavních evropských států před světovou válkou. Údaje jsou čerpány z ročních výkazů Společnosti národů a z různé literatury.

V textu jsou podány vysvětlivky a vytčeny hlavní organizační směry u jezdectva a doplňkových zbraní, které pro zajímavost tuto podáváme:

Vyšší jezdecké jednotky.

Jezdecký sbor má v míru jen Belgie a Rusko; v Belgii je ve sboru sloučeno veškeré jezdectvo, jehož síla nepřesahuje jezdeckou divisi v jiných armádách, kdežto ruské jezdectvo je organizováno do 4 sborů po několika divisích. Některé armády (Francie a j.) předvídají postavení jezdeckých sborů ve válce.

Jezdecké divise — v státech s větším počtem jezdectva — má 2 až 3 brigády po 2 plucích. První je pružnější a lehčí, druhá má větší bojovnou sílu a umožňuje veliteli zachování silné zálohy. V Itálii jsou místo jezdeckých divisí „rychlé divise“, složené z jezdectva a z cyklistů.

Jezdecká brigáda má 3 pluky v armádách, kde je samostatnou vyšší jednotkou nebo kde má „rychlá divise“ jen 1 brigádu jezdectva (Itálie). Brigády ve svazu divisí mají zpravidla 2 jezdecké pluky.

Jezdecké pluky a jejich složky.

Jezdecký pluk má ve většině armád eskadronu pomocnou, 4 normální eskadrony (zpravidla ve 2 korouhvích) a 1 kulometnou eskadronu. Všeobecně je snaha zvýšiti počet samočinných zbraní a zvýšiti tak palebnou sílu jezdectva v boji pěšky. Početní stav pluku je velmi různý a kolísá se mezi 182 (Španělsko) a 860 mužů (Polsko).

Korouhve mají zpravidla 2 normální eskadrony; korouhve o 3 eskadronách s vyšší bojovou silou mají jen Spojené státy, dále Belgie a Československo (u posledních je 3. eskadrona kulometná).

Normální eskadrona má ve většině vojsk 4 čety po 3—4 družstvech a se 4—8 lehkými kulomety pro eskadronu, rozdělenými v četách. Autor pokládá tento způsob za vhodnější pro boj i pro vyhledávání zpráv nežli slučování lehkých kulometů v jediné četě, jak je tomu ve Spojených státech, v Rakousku a v Rumunsku.

Kulometná eskadrona má 2 až 4 čety — počet čet se zpravidla řídí počtem normálních eskadron pluku — četa má většinou 2 těžké kulometry. Tento počet zbraní dostačuje pro krátké a rychlé boje jezdectva, počet 3—4 kulometů pro čet u některých armád pokládá autor za zbytečně velký.

*) Viz Rivista militare italiana, roč. V. (1931), sešit 9.